

Και πάλι περί Διάχυσης και Αντίκτυπου των προγραμμάτων Erasmus+ KA1 και KA2: Ευρωπαϊκές πηγές

Γιώτα Παπαδημητρίου
ΣΕΠ ΕΑΠ
giotaparadim@yahoo.gr

Περίληψη

Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζουμε μερικές από τις σημαντικότερες ευρωπαϊκές πηγές στις οποίες μπορεί να ανατρέξει ένας ενδιαφερόμενος, προκειμένου να αντλήσει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη διάχυση και τον αντίκτυπο των δράσεων KA1 και KA2 των προγραμμάτων Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λέξεις-κλειδιά: Erasmus, Διάχυση, Αντίκτυπος

1. Πρόγραμμα Erasmus+

1.1. A programme which shows Europe at its best¹

Το πρόγραμμα Erasmus+ είναι το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό που υλοποιείται την περίοδο 2014-2020. Σύμφωνα με τον Michael Teutsch, σε εναρκτήρια ομιλία του σε σχετικό Συνέδριο, πρόκειται για ένα από τα πιο δημοφιλή προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δείχνει πως η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να συντελέσει σε μια θετική διαφοροποίηση στη ζωή των ανθρώπων, υπερασπίζεται την αμοιβαία κατανόηση και την ειρηνική συνεργασία και υποστηρίζει μια οικονομικά ευημερούσα και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς Ευρώπη (Teutsch, 2017: 1).

Το πρόγραμμα Erasmus+² περιλαμβάνει πολλές δράσεις. Εδώ εστιάζουμε στις δράσεις που αφορούν τα σχολεία, δηλαδή:

- Τη δράση της «Μαθησιακής Κινητικότητας Προσωπικού Σχολικής Εκπαίδευσης KA1», η οποία προσφέρει την ευκαιρία σε εκπαιδευτικούς να επιμορφωθούν σε μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα, βιώνοντας έτσι μια νέα μαθησιακή εμπειρία. Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, μέσω των δραστηριοτήτων που προσφέρουν τα σχέδια μαθησιακής κινητικότητας, έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν νέες γνώσεις και εμπειρίες και να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους. Τους δίνεται επίσης η δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με μια άλλη κουλτούρα και πολιτισμό και να καλλιεργήσουν το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας.
- Τη δράση KA2, που αφορά Διακρατικές Στρατηγικές Συμπράξεις «με στόχο την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που αφορούν έναν ή περισσότερους τομείς εκπαίδευσης, κατάρτισης ή νεολαίας και προωθούν την καινοτομία, την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ διαφόρων τύπων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης,

¹ Φράση από την εναρκτήρια ομιλία του Michael Teutsch (Head of Unit B2 - Schools and Multilingualism, European Commission, DG Education, Youth, Sport and Culture) στο Συνέδριο *Best practice results from Erasmus+. European Conference on Dissemination and Impact in the schools sector*, Bonn, 27-29 May 2017 (Teutsch, 2017: 1-9).

² European Commission. (2017). Erasmus+ Οδηγός προγράμματος - Έκδοση 2: 20/01/2017: 1-286.

της κατάρτισης και της νεολαίας ή σε άλλους συναφείς τομείς» (European Commission, 2017: 15). Οι δράσεις που υποστηρίζονται στο πλαίσιο των ΚΑ2 «αναμένεται να αποφέρουν θετικά και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα στους συμμετέχοντες οργανισμούς, στα συστήματα των ασκούμενων πολιτικών που πλαισιώνουν αυτές τις δραστηριότητες, καθώς και στους οργανισμούς και στα πρόσωπα που συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στις προγραμματισμένες δραστηριότητες» (European Commission, 2017: 144).

Για να θεωρηθούν ολοκληρωμένες και επιτυχημένες οι δράσεις ΚΑ1 και ΚΑ2 προϋποτίθεται και απαιτείται η διάχυση και ο αντίκτυπος των σχεδίων κινητικότητας που περιλαμβάνουν.

1.2. Ευρωπαϊκές πηγές για τα προγράμματα Erasmus+

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πολλοί εθνικοί φορείς ευρωπαϊκών χωρών στην προσπάθειά τους να υποστηρίξουν τους οργανισμούς που υλοποιούν προγράμματα Erasmus+ ΚΑ1 και ΚΑ2 ή που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση έχουν εκδώσει σχετικά εγχειρίδια-οδηγούς.

Παραθέτουμε, στη συνέχεια, μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα, εστιάζοντας σε θέματα διάχυσης και αντίκτυπου που μας ενδιαφέρουν εδώ³:

1.2.1. European Commission

- Erasmus +: A practical guide for school leaders.
- Dissemination and exploitation of results: A practical guide for beneficiaries (μια σύνοψη του Erasmus + programme guide 2018).
- Strategic Partnerships - Funding for education, training and youth projects: Erasmus+.
- Erasmus+ Project Results Platform (E+PRP) (σε αυτήν την πλατφόρμα αναρτώνται: α. περιγραφές των έργων που χρηματοδοτούνται βάσει του προγράμματος Erasmus+ καθώς και πληροφορίες επικοινωνίας για τους εμπλεκόμενους οργανισμούς, β. αποτελέσματα και συνδέσεις με ιστότοπους για έργα που έχουν τελειώσει, και γ. ιστορίες επιτυχίας και έργα με εξαιρετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη σημασία, τον αντίκτυπο, τον σχεδιασμό).

1.2.2. The UK Erasmus+ national agency

- Impact and evaluation.
- Impact+ Exercise Video Guide.

1.2.3. The Dutch Erasmus+ national agency (NUFFIC)

- Impact!

1.2.4. The German Erasmus+ national agency (BIBB)

- Successfully disseminating and exploiting project results and products of strategic partnerships.

1.2.5. The Croatian Erasmus+ national Agency

- Towards Internationalisation of Education - Participation of the Republic of Croatia in the Lifelong Learning Programme.

³ Οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις παρατίθενται σε ξεχωριστή ενότητα στις βιβλιογραφικές αναφορές στο Παράρτημα του κειμένου.

The French Erasmus+ national agency / Agence Erasmus+ France / Education Formation:

- Dissemination and impact in Erasmus+ school projects. Τα περιεχόμενα αυτού του ενδιαφέροντος κειμένου που εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2015: terminology, impact - assessment, types of impact - indicators, data collection for dissemination and impact, assessment criteria for erasmus+, creation of a dissemination plan, key features, resources. Μάλιστα, για την περιγραφή των στόχων συνιστάται η μέθοδος S.M.A.R.T: (Specific, Measurable, Achievable, Realistic and Timely).
- How to develop the european and international dimension of your school (etwinning, erasmus + staff training mobility, erasmus + school exchange partnerships).

Εικόνα 1 & 2. Εμπροσθόφυλλα από τις εκδόσεις The French Erasmus+ nat

Εικόνες 3 & 4. Συνοδεύουν τα ερωτήματα: Which target groups can you approach?

How and by what means can you reach your target groups? (Πηγή: Successfully disseminating and exploiting project results and products of strategic partnerships από The German Erasmus+ national agency & Agence Erasmus+ France/ Education Formation)

Πηγή: Successfully disseminating and exploiting project results and products of strategic partnerships από The German Erasmus+ national agency & Agence Erasmus+ France/ Education Formation

Εικόνα 5. The German Erasmus+ national agency agency)

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Teutsch, M. (2017). Opening statement. Best practice results from Erasmus+. In *European Conference on Dissemination and Impact in the schools sector*. Retrieved from <https://www.kmk-pad.org/veranstaltungen/dokumentation/best-practice-results-from-erasmus-a-european-conference-on-dissemination-and-impact-in-the-school-sector-2017.html>https://www.kmk-pad.org/fileadmin/Dateien/download/VERANSTALTUNGSDOKU/Dissemination_Conference/2Opening_Teutsch_Bonn_May_18-19_2017_MT.pdf
- Κωσταρής, Χ., Μάμμος, Κ., & Παπαδημητρίου, Γ. (2018a). Διάχυση, Αντίκτυπος και Αξιολόγηση των προγραμμάτων Erasmus+ KA1: Η περίπτωση ενός δευτεροβάθμιου σχολείου. Στο *Νέος Παιδαγωγός, Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου* (σσ. 973-980). Αθήνα. Ανακτήθηκε από http://users.sch.gr/synedrio/Praktika_Synedriou_05_Synedrio_Neos_Paidagogos_2018.pdf
- Κωσταρής, Χ., Μάμμος, Κ., & Παπαδημητρίου, Γ. (2018b). Το πρόγραμμα Erasmus+ KA1 στο 15ο Γυμνάσιο Περιστερίου. Στο Γ. Παπαδημητρίου (Επιμ.), *Το όραμα και οι δράσεις ενός σχολείου 15ο Γυμνάσιο Περιστερίου 1 2 3* (σσ. 75-101). Αθήνα: Γρηγόρη.
- Κωσταρής, Χ., Μάμμος, Κ., & Παπαδημητρίου, Γ. (2019). Ένα Πρόγραμμα Erasmus+KA1 για τις Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Μελέτη περίπτωσης σε δευτεροβάθμιο σχολείο με εστίαση σε θέματα διάχυσης. Στο Γ. Παπαδημητρίου & Χ. Κωσταρής (Επιμ.), *Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα: Σχολείο και Πολιτισμός, Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου του Μουσείου Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης του ΕΚΕΔΙΣΥ, της Παιδαγωγικής Εταιρεία Ελλάδος και του Κολλεγίου Αθηνών. Τόμος Β'* (σσ. 473-483). Αθήνα: Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης. Ανακτήθηκε από <https://www.dropbox.com/s/uwmo2lty7rfqay4/4o%20Συνέδριο%20%20-%20%20Τόμος%20B.pdf?dl=0>

Παράρτημα

Πηγές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εθνικούς φορείς ευρωπαϊκών χωρών

Όλες οι πηγές ανακτήθηκαν στις 17/2/2019

European Commission:

- Erasmus+ Οδηγός προγράμματος. (2017). Ανακτήθηκε από http://ec.europa.eu/programmes/erasmusplus/sites/erasmusplus/files/files/resources/erasmus-plus-programme-guide_el.pdf

- Dissemination and exploitation of results: a practical guide for beneficiaries
https://ec.europa.eu/programmes/erasmusplus/programme-guide/annexes/annex-ii_en
- Strategic Partnerships - Funding for education, training and youth projects Erasmus+
<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7c83c56b-68e8-11e5-9317-01aa75ed71a1>
- Erasmus +: a practical guide for school leaders
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library/school-leaders-guide_en.pdf
- Erasmus+ Project Results Platform (E+PRP)
<http://ec.europa.eu/programmes/erasmusplus/projects/>

The UK Erasmus+ national agency:

- Impact and evaluation <https://www.erasmusplus.org.uk/impact-and-evaluation>
- Impact+ Exercise Video Guide
<https://www.youtube.com/watch?v=vwPu01Olsn0&feature=youtu.be>

The Dutch Erasmus+ national agency (NUFFIC)

- Impact! https://eu.daad.de/medien/eu.daad.de.2016/dokumente/service/tca/1.4_petra_de_greeve_na_nuffic_nl_impact_tool_clean.pdf

The French Erasmus+ national agency/ Agence Erasmus+ France/ EducationFormation:

- Dissemination and impact in Erasmus+ school projects http://www.agence-erasmus.fr/docs/2351_diffusion_impact-en-web-2.pdf
- How to develop the european and international dimension of your school (etwinning, erasmus+ staff training mobility, erasmus+ school exchange partnerships)
https://www.etwinning.fr/fileadmin/documents/guides/Guide-eTwinning-Erasmus_english_2017.pdf

The German Erasmus+ national agency (BIBB):

- Successfully disseminating and exploiting project results and products of strategic partnerships
https://www.na-bibb.de/fileadmin/user_upload/na-bibb.de/Dokumente/06_Metavigation/02_Service/Publikationen_Warenkorb/Verbreitungshandbuch_EN_Web.pdf

The Croatian Erasmus+ national Agency:

- Towards Internationalisation of Education - Participation of the Republic of Croatia in the Lifelong Learning Programme http://mobilnost.hr/cms_files/2017/09/1506610581_IIp-impact-study-croatia-final.pdf

